• این پاسخها با تلاش طراحان سوالها و همکاری اعضای کمیتهٔ ملی المپیاد کامپیوتر فراهم شدهاند و دور از انتظار نیست که کمبودها و خطاهایی در آن وجود داشته باشد. هر گونه پیشنهاد اصلاح یا تکمیل این پاسخها را از طریق سامانهٔ اینترنتی http://www.inoi.ir به اطلاع کمیتهٔ ملی المپیاد کامپیوتر برسانید.

۱) گزینهی «۲» درست است.

هر بار که نوید بازی را می برد یک W و هر بار او می بازد یک L و برای هر مساوی ها نیز یک D در ادامه حروف نوشته شده (با شروع از تخته سیاه خالی!) روی تخته می نویسیم. اکنون خواسته ی سوال تعداد رشته های به طول V است که دارای V حرف W، حداکثر V حرف U و تعدادی حرف U باشند است. همچنین یکی از W ها باید در انتهای این رشته باشد؛ زیرا یک برد نوید دقیقاً باید در پایان دست هفتم اتفاق بیفتد که بازی همان جا دقیقاً تموم شود. پس می توان با در نظر گرفتن این قضیه، تنها تعداد رشته هایی به طول V از سه حرف V و دقیقاً V حرف V داشته باشیم؛ سپس به انتهای تک تک این رشته ها یک V افزود تا یک جواب یکتای مسئله بشود!

برای محاسبه تعداد این رشته های ۶ حرفی می بینیم که این دقیقاً ۲ تا W موجود می توانند به ۱۵ $= \frac{9}{100} + 10$ حالت جایگاه خودشان در رشته ۶ حرفی را تثبیت کنند. سپس ۴ جایگاه باقی مانده می توانند به ۱۶ = 10 روش حروف D و یا دقیقاً سه تا D داشته باشیم (و حروف D و یا دقیقاً سه تا D داشته باشیم (و یک حالت) و یا دقیقاً ۲ حالت) غیر مجاز را اگر حذف کنیم تعداد یک D، دقیقاً ۲ حالت) غیر مجاز را اگر حذف کنیم تعداد راههای مجاز برای پر کردن این ۴ خانه باقی مانده برابر ۱۱ می شود. در انتها، طبق اصل ضرب جواب نهایی برابر یا ۱۵ × ۱۱ ست.

۲) گزینهی «۵» درست است.

عمل «جابجایی x» را انتقال عدد x و کلیه اعداد همستونش که بالای آن هستند به ستون دیگر تعریف میکنیم. برای نمونه در صورت سؤال عمل «جابجایی x» به عنوان مثال ذکر شده است.

اگر اعمال «جابجایی ۱»، «جابجایی ۵»، «جابجایی ۵»، «جابجایی ۴»، «جابجایی ۶»، «جابجایی ۳» و در نهایت «جابجایی ۷» در نهایت «جابجایی ۷» را انجام بدیم، خواهیم دید که در پایان این عمل، اعداد به نحو خواسته شده در ستون دوم مرتب می شوند.

برای اثبات اینکه در کمتر از ۶ مرحله این مرتبسازی امکانپذیر نیست کافی است در نظر داشته باشیم که هر دو عدد متوالی که ترتیب آنها درست نیست نیازمند یک جابهجایی مجزّا از وسطشان میباشند. تعداد این زوجها در این مسأله ۵ میباشد. همچنین یک جابهجایی برای بردن ۷ به بالای یک ستون نیاز است. پس حداقل ۶ حرکت لازم است و با ۶ حرکت نیز یک روش حل ارائه کرده ایم.

۳) گزینهی «۱» درست است.

می توان نشان داد شرط لازم و کافی برای اینکه یک دنباله موفّق باشد این است که بین هر دو عدد 1- متوالی آن حداقل دو عدد 1- آمده باشد. (چرا؟) پس در این دنباله حداکثر 2 عدد 2 وجود دارد. اکنون روی تعداد اعداد 2 در دنباله حالت بندی می کنیم.

اگر دقیقاً π عدد ۱ – وجود داشته باشد حتماً باید دو عنصر انتهایی و همچنین عنصر میانی رشته برابر با ۱ – و سایر عناصر برابر با ۱ باشد. پس در اینجا یک حالت داریم.

اگر دو عدد ۱ – وجود داشته باشد، ۱ – سمت چپ میتواند عنصر اول، دوم، سوم یا چهارم (از سمت چپ) باشد که به ترتیب ۴، ۳، ۲ و ۱ انتخاب برای دومین ۱ – باقی میگذارد. پس در اینجا ۱۰ حالت خواهیم داشت.

اگریک عدد ۱ – وجود داشته باشد، این ۱ – در هریک از هفت جایگاه میتواند قرار بگیرد. نهایتاً اگر هیچ ۱ – ای نداشته باشیم نیز یک حالت (تمام ۱) داریم.

۴) گزینهی «۵» درست است.

مجید باید در هر یک از ۵ سطر اوّل (بالایی) انتخاب کند که از کدام خانهی آن سطر به سمت پایین میرود و پس از آن دقیقاً یک مسیر یکتا خواهد داشت! (چرا؟)

انتخاب خانهی «پایین رونده» برای هر کدام از این ۵ سطر ۶ حالت پیش روی مجید قرار میدهد. پس جواب برابر است با ۷۷۷۶ = 6.

۵) گزینهی «۲» درست است.

اعداد را بر اساس باقیمانده شان در تقسیم بر Υ به سه گروه تقسیم میکنیم. هیچ دو عددی که باقیمانده هر دویشان بر Υ برابر Υ برابر Υ باشد نمی توانند کنار هم در یک کامیون بیایند. (چرا؟) پس حداقل Λ کامیون لازم است تا این اعداد، یعنی Λ و Λ و Λ و Λ هر کدام شان در یک کامیون حمل شوند.

همین قضیه در مورد اعضای گروه دوم (یعنی ۲ و ۵ و ۸ و ۱۱) نیز صادق است. آنها را نیز در کامیونهای جدا قرار میدهیم. در مورد اعضای گروه سوم (باقیمانده صفر) هم محدودیتی نداریم. پس یک روش با ۵ کامیون میتواند قرار دادن اعداد $\langle rk, rk+1, rk+1 \rangle$ (در صورت وجود این اعداد در بازهی اعداد داده شده) در کامیون k برای $k \leq k \leq 1$ باشد.

۶) گزینهی «۱» درست است.

در مرحله اول عملیات گفته شده را روی اعداد $(1, \pi)$ و $(1, \pi)$ و $\dots$ انجام میدهیم. بعد از این حرکت، نیمی از اعداد از بین میروند و اعداد زوج باقی میمانند. مجدداً همین کار را انجام میدهیم تا اعداد به شکل k باقی بمانند. به همین ترتیب اعمال را انجام میدهیم تا به عدد ۱۶ برسیم. عدد ۱۶ و عدد π که در ابتدا کنار گذاشته شده بود هم با ۲ حرکت به عدد ۰ تبدیل می شوند.

۷) گزینهی «۱ و ۳» درست است.

صورت سوال به همین شکل کامل است و اگر به تعاریف دقیق منطق ریاضی هم رجوع کنیم مشکلی در سوال دیده نمی شود و تنها یک گزینه درست خواهد بود که «حداکثر ۳ گزارهی صحیح» است.

تعاریف منطق مورد استفاده در این سوال چندان دور از ذهن نبوده و حتی اگر دانش آموزی با آنها به صورت دقیق برخورد نکرده باشد در درک آنها با مشکلی روبرو نمی شود. تعریف تناقض از جمله ی این موارد است. صورت سوال در دو عبارت کج تابی دارد: یکی «گزاره» که با دقت به تعریف دقیق آن جواب درست سوال ۳ خواهد بود و دیگری «... با هم درست باشند؟» که از آن می تواند تلقی شود کنار گذاشتن یک گزاره و در نظر گرفتن مستقل دیگر گزاره ها نیز مجاز است.

با این که برداشت دوم باز هم با توجه به معنای دقیق «گزاره» جواب ۳ را نتیجه میدهد، اما چون هدف، سنجش میزان دقت داوطلبان به تفاوت میان «گزاره» و «جمله» نیست، جواب ۴ نیز مورد قبول قرار میگیرد.

در نهایت باید گفت این سوال توانایی تحلیل درخت حالت یک مسالهی پیچیده را مورد سنجش قرار میدهد.

۸) گزینهی «۲» درست است.

برای یافتن یک ایده مناسب سعی میکنیم مسئله را از مقدارهای کم به زیاد حل کنیم. برای یک تکه الوار به طول یک (برای سادگی آن را «الوار یک» مینامیم) هیچ مرحلهای لازم نیست! برای الوار دو، به هر تعدادی هم که

باشند، یک برش کافی ست. برای الوار سه ما به دو برش احتیاج داریم، اول آن را به الوار یک و الوار دو تقسیم کنیم؛ بعد الوار دو را ببریم. برای الوار ۴ هم، مشابه سه به دو برش احتیاج داریم؛ یکی تقسیم بر دو الوار دو، یکی هم برش های الوارهای دو.

اکنون کمترین طول الواری که با سه برش میتوان آن را به الوارهای یک تبدیل کرد چند است؟ الوار هشت! کافیست آن را به دو الوار ۴ تبدیل کنیم. دیدیم هم که الوار ۴ هم با دو برش حل می شود، پس الوار هشت با سه برش کلاً تقسیم می شود. (چرا الوارهای بزرگتر از هشت با سه برش کامل تقسیم نمی شوند؟)

در واقع طبق این الگوریتم اگر طول الوار اولیه ما L باشد و نمایش مبنای دوی آن به صورت B باشد که B دقیقاً بیت ۱ داشته و طول B نیز برابر k بیت باشد، میتوان در (n-1)+(k-1)+(k-1) برش آن را به الوارهای یک تقسیم کرد.

L عدد L عدد که اگر عدد که اگر عدد X این الگوریتم بهینه است و کمترین تعداد برش را به ما نشان می دهد؟ کافی ست توجه کنید که اگر عدد X که نمایش مبنای دوی آن X (با طول X بیت که X تا از این بیت ها یک هستند) را با یک برش به دو الوار X و تعداد بیت های یک X کمتر از X نمی شود، ثانیا و X تقسیم کنیم، او X حاصل جمع تعداد بیت های یک X و تعداد بیت های یک X کمتر از X نمی فود، ثانیا طول مبنای دوی یکی از این دو عدد حداقل X است. (ادامه اثبات بر عهده خواننده)

۹) گزینهی «۲» درست است.

ابتدا ثابت میکنیم نمی توان ۱۲ خانهی مهره دار ساخت.

با انجام عملیات روی یک خانه حداکثر ۲ خانهی جدید به خانههای مهرهدار اضافه می شود. پس حداقل ۶ بار جابه جایی نیاز است تا ۱۲ خانه دارای مهره شوند. از سوی دیگر این کار نیازمند سوزاندن ۶ مهره می باشد که در نتیجه ی آن ۱۰ مهره باقی می ماند که کمتر از ۱۲ است. پس به تناقض می رسیم و امکان ندارد بیش از ۶ بار جابجایی انجام شود.

جواب ۱۱ را هم بهراحتی میتوان به چندین روش مختلف ساخت. یک روش آن انجام عمل روی خانههای اول و دوم و سوم از ستون سوم با نسبت مناسب مهره ها هست به طوری که در پایان این ۵ بار عملیات، در هر کدام از خانههایی که شانس دارا بودن مهره را دارند، دقیقاً یک مهره باقی مانده باشد.

۱۰) گزینهی «۵» درست است.

میبینیم که در شکل نهایی تمامی اعداد فرد یک رقمی در سطر و اعداد زوج (به انضمام عدد یک در مرکز) در ستون هستند.

از سوی دیگر، هر عدد زوجی که در سطر شکل باشد و یا هر عدد فردی که در ستون باشد برای رسیدن به مقصد نهایی خودش، حتماً باید یک بار به وسط شکل بیاید و سپس به محل نهاییاش برود. با این وصف کافی است حالتی را در نظر بگیریم که در آن ۱ در وسط بود و تمامی اعداد زوج در سطر و تمامی اعداد فرد در ستون باشند.

پس یک حرکت نیز برای آوردن ۱ به مرکز لازم است. پس برای این مرتب سازی حداقل ۹ حرکت نیاز است و با ۹ حرکت نیاز است با ۹ حرکت هر ترکیبی را میتوان درست کرد؛ کافی است اعدادی که در سطر یا ستون مناسب خودشان نیست را یکی یکی (با تناوب سطر و ستون در صورت نیاز) به مرکز بیاوریم.

۱۱) گزینهی «۱» درست است.

کافیست روی تعداد پیتزای مخصوص حالتگیری کنیم و تعداد پیتزای پپرونی را در هر حالت بدست بیاوریم. اگر این خانواده ۵ پیتزای مخصوص و ۳ پیتزای پپرونی بخرند، ۷۴۰۰۰ تومان خرج میکنند و ۴ تا از بچهها با ۶ تکه پیتزای پپرونی سیر میشوند و بقیه پیتزای مخصوص میخورند.

به این نکته توجه شود که برای دستهی اول استفاده از پیتزای مخصوص به صرفه و برای دسته آخر پپرونی به صرفه است و برای دسته وسط فرقی نمی کند.

۱۲) گزینهی «۵» درست است.

با نگاه به خطوط T و A میتوان دریافت که این برنامه بر روی نمایش مبنای دو (باینری) اعداد A و A کار میکند. بدنه ی اصلی این برنامه حلقه ی شامل خطوط T تا T است. در این حلقه مقادیر A و A تنها در خط A تغییر میکند و متغیر A که در خط A هر بار یک واحد افزایش مییابد شمارنده ی حلقه است. در واقع میتوان دید که در زمان A امین اجرای این حلقه مقادیر A و A باقی مانده ی تقسیم مقادیر اولیه این دو عدد بر A یا به عبارتی انتقال یافته ی نمایش باینری این اعداد به اندازه ی A و احد به سمت راست هستند.

از سوی دیگر، تعداد شکلاتهای دریافتی در خروجی برنامه تنها به مقدار s وابسته است و این مقدار تنها در خط m تغییر میکند. با کمی دقت می توان دریافت که این متغیر تنها در زمانهایی افزایش می یابد که بیت سمت راست (باقی مانده بر t) در اعداد t0 و t1 با هم متفاوت باشد و این مقدار افزایش نیز برابر با شماره حلقه است. به عبارت ساده تر، مقدار t2 در آن بیتها با هم متفاوتند. برای مثال اگر t3 در پایان برنامه برابر با حاصل جمع شماره بیتهایی است که t3 و t4 در آن بیتها با هم متفاوتند. برای مثال اگر t4 این ورودی های ورودی های اول و دوم و پنجم (از سمت راست) با هم متفاوتند، پس مقدار t3 در پایان برنامه به ازای ورودی های ۱۳ و ۳۰ برابر با t4 خواهد بود.

اکنون به حل مسئله میپردازیم. تنها حالات ممکن برای این که در پایان برنامه مقدار متغیر s برابر با r باشد، یکی از دو حالت زیر است:

(آ) تنها در یک مرحله، π واحد به s اضافه شده باشد. در این صورت اعداد ورودی تنها در بیت سوم با هم اختلاف دارند. برای حداکثر شدن حاصل ضرب دو عدد ورودی، بقیه بیتها باید برابر ۱ باشند و در این حالت بیشترین حاصل ضرب مربوط به اعداد π و π (π) با نمایشهای π (π) (π) باست.

(ب) در دو مرحله، اعداد ۱ و ۲ به s اضافه شدهاند.

در این صورت، اعداد ورودی دقیقاً فقط در بیتهای اول و دوم با هم اختلاف دارند. بر حسب آنکه دو بیت آخر که در دو عدد ورودی متفاوتند بهصورت ۱۱ و ۰۰ یا بهصورت ۱۰ و ۱۰ باشند، بیشترین حاصل ضرب متعقل به زوج اعداد (۳۱ و ۲۸) یا (۳۰ و ۲۹) است.

با مقایسه حاصل ضرب ۳ زوج اعداد یافته شده در بالا، خواهیم دید که بیشترین خروجی ممکن برابر با ۲۹*۳۰ = ۸۷۰ است.

۱۳) گزینهی «۵» درست است.

یک راه این است که فقط از سؤال نوع اول استفاده کنیم. در این صورت در بدترین حالت ممکنست مجبور به پرداخت ۱۰ انار بشویم!

در غیر این صورت حداقل یک بار از سؤال نوع دوم استفاده می کنیم. این سؤال می تواند به راحتی بازه ی گزینه های ممکن برای جواب را نصف کند (در صورتی که بازه متوالی باشد، مثل شروع کار که بازه از صفر تا ۹ شامل هر دو این اعداد، است). پس بهتر است حتماً اولین سؤال ما نوع دوم باشد که بازه را از ۱۰ گزینه به ۵ گزینه تقلیل بدهد. (= 1)

اکنون با یک بازه ۵ گزینه ای طرفیم که بدون لطمه به فرض مسئله، آن را صفر تا ۴ (شامل هر دوی این اعداد) تصور می کنیم. حال اگر بخواهیم یک بار دیگر سؤال نوع دوم بپرسیم در واقع بر حسب بلی یا خیر بودن جواب با دو حالت ۲ گزینه ای و ۳ گزینه ای مواجه می شویم. و در بدترین حالت ممکن است با این سؤال و با پرداخت ۳ سیب، تنها دو گزینه را حذف کنیم!

پس بهترین حالت این است که از اینجا به بعد تنها به سؤالات نوع اول اکتفا کنیم. و در بهترین حالت با ۳ سیب در ابتدا و بعد ۵ بار تک سیب در ادامه، یعنی جمعاً ۸ سیب، حتماً به جواب میٰرسیم.

۱۴) گزینهی «۵» درست است.

روی تأسیس یا عدم تأسیس خانه روی دو رأسی که درجه ۳ دارند (مشترک بین دو شش ضلعی) که آنها را رأسهای طلایی مینامیم حالتگیری میکنیم. واضح است که هر دوی این رأسها همزمان نمیتوانند خانه داشته باشند. در حالتیکه هیچ یک از این رأسها انتخاب نشود، با حذف آن دو، به دو مسیر مجزای ۴ رأسی میرسیم. از آنجا که هر مسیر ۴ رأسی را میتوان به سه روش مورد خانه سازی بیشینه (خواست مسئله) قرار داد، پس در این حالت به ۹ روش می توان خانه ها را ساخت. اما نکته قابل تأمل آن جاست که هر کدام از رأس طلایی باید حداقل یکی از همسایه های غیرطلایی اش الزاماً انتخاب شود. در غیراین صورت شرط «ثانیاً» در صورت مسئله روی آن رأس طلایی نقض می شود. با کمی دقت میتوان دریافت که از ۹ حالت شمارده شده، دقیقاً ۲ حالت مشمول این حالت می شوند که می بایست از حالت های انتخاب شده کسر شوند. و در نتیجه در این حالت در مجموع ۷ حالت مجاز داریم.

در حالت دیگر اگر یکی از زأسهای طلایی انتخاب شوند، با حذف آن رأس و رئوس مجاورش کل گراف به دو مسیر ۳ رأسی تبدیل میشود که هر مسیر دو حالت برای خانهسازی بیشینه دارد (یا دو رأس انتهایی، یا رأس وسطی). پس در این حالت برای هر رأس میانی که انتخاب شود ۴ حالت و در مجموع ۸ حالت داریم. با این وصف، جواب نهایی برابر ۱۵ روش خواهد بود.

۱۵) گزینهی «۴» درست است.

اعداد مورد نظر را به دسته های ۴ تایی متوالی تقسیم میکنیم. باقیمانده ی حاصل ضرب اعداد داخل هر دسته بر ۵ برابر است با:

$$\prod_{i=\delta x+1}^{\delta x+\mathfrak{k}} i \equiv (\mathbf{1} \times \mathbf{Y} \times \mathbf{Y} \times \mathbf{F}) \equiv \mathbf{Y} \mathbf{F} \equiv \mathbf{F} \equiv -\mathbf{1} \pmod{\Delta}$$

از طرف دیگر تعداد دستههای اعداد برابر است با:

$$\frac{1\cdot {}^{\delta}-1\cdot {}^{\epsilon}}{\Delta}=1 \wedge \cdots$$

پس باقیمانده ی حاصل ضرب خواسته شده بر ۵ معادل $(-1)^{1 \wedge \cdots} \equiv 1 \pmod{\delta}$ بود.

۱۶) گزینهی «۱» درست است.

در ابتدا برای هر قاب مشخص می کنیم که حدا کثر چند قاب به صورت تو در تو می تواند درون آن قرار بگیرد. و اضحست که هیچ قابی نمی تواند درون قابهای ۵ و ۶ و ۷ قرار بگیرد. قابهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ می توانند که می تواند قبل را در خود جای بدهند و در نتیجه حداکثر یک قاب درونشان می تواند قرار بگیرد. قاب ۱۵ می تواند قاب ۱۱ را (که خود می تواند قاب ۵ یا ۶ یا ۷ را در بر بگیرد) در خود جای دهد؛ پس قاب ۱۵ می تواند حداکثر دو قاب درونش داشته باشد. قاب ۱۸ نیز به طور مشابه می تواند قاب ۱۳ یا ۱۲ (که خود می توانند شامل قاب ۵ یا ۶ یا ۷ شوند) را داشته باشد که حداکثر قابهای درونش دو عدد می شود. قاب ۲۱ (با در برگرفتن ۱۸) می توانند سه قاب داخل خودشان جای بدهد و جمعاً را در برگرفتن ۱۵) و قاب ۲۲ یا ۱۳ (با در برگرفتن ۱۸) می توان به ترتیب ۵ و ۶ قاب تو در تو داشت. اکنون مسئله را با رویکرد مشابه برای مساحت فضای خالی پیگیری می کنیم. می دانیم اگر به عنوان مثال حضور قاب ۱۱ در ترکیب ۶ قاب نهایی اجباری باشد، آنگاه بهتر آن است که حتماً یکی از قابهای قابل قرارگیری درون آن، یعنی ۵ یا ۶ یا ۷ نیز انتخاب شوند (چرا؟) و همچنین قاب ۷ از قابهای ۵ و ۶ برای این منظور درون آن، یعنی ۵ یا ۶ یا ۷ نیز انتخاب شوند (چرا؟) و همچنین قاب ۷ از قابهای ۵ و ۶ برای این منظور بهتر است، چرا که از ۴۹ سانتی متر مربع داخل قاب ۱۱، فضای بیشتری را اشغال می کند. همچنین اگه قرار باشد قاب ۱۱ در قاب دیگری (مثلاً قاب ۱۸) قرار بگیرد، می توان مسئله درونی قاب ۱۱ را به صورت مستقل برسی کرد.

با این رویه، اکنون برای هر قاب بیشترین تعداد قابهای قابل قرارگیری درونش (مشابه پاراگراف اول) و کمترین مساحت خالی باقیمانده درون آن را از کوچکترین به بزرگترین قاب محاسبه میکنیم.

- قاب ۵ فضای خالی برابر با ۱ سانتی متر مربع خواهد داشت و با احتساب خودش ۱ قاب را در بر می گیرد.
   برای قابهای ۶ و ۷ نیز فضای خالی بهینه بهترتیب ۴ و ۹ سانتی متر مربع خواهد بود.
- قابهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ بهتر است قاب ۷ را (که درونش ۹ واحد فضای خالی دارد) در خود جای دهند؛ پس بهترین حالت برای هر یک از اینها تشکیل ۲ قاب تو در تو (با احتساب خودشان) و به ترتیب ۹ و ۹+۱=۴۲ و ۹+۳=۴۱ واحد است. یعنی مثلاً قاب ۱۳ میتواند جمعاً دو قاب داشته باشد و ۴۱ سانتی متر مربع فضای خالی کمترین فضای خالی باقی مانده برایش در آن حالت است.
- قاب ۱۵ تنها قاب ۱۱ را میتواند در بر بگیرد که در این حالت ۳ قاب تو در تو با ۹ واحد فضای خالی خواهند داشت.
- قاب ۱۸ میتواند هر یک از قابهای ۱۳ یا ۱۱ را در بر بگیرد که به ترتیب ۴۱-۲۷=۶۸ و ۲۲+۲۸=۶۷ و ۷۶=۵۲+۲۴ میکند. پس بهترین گزینه برای قاب ۱۸، در بر گرفتن مستقیم قاب ۱۸ و ایجاد ۶۸ سانتی متر فضای خالی است.
- قاب ۲۱ می تواند قاب ۱۵ را در بر بگیرد که در این حالت ۴ قاب تو در تو با ۴۶+۹=۷۳ واحد فضای خالی دارد. (یک جواب کاندید)
- قاب ۲۲ می تواند قاب ۱۸ را در بر بگیرد که دقیقاً در آن فیت می شود و همان ۶۸ واحد فضای خالی را در حالت «۲۲، ۱۸، ۱۳، ۷» خواهند داشت.
- قاب ۲۳ نیز میتواند قاب ۱۸ را در بر بگیرد که فضای خالی بین همین دو قاب قطعاً بیش از صفر واحد فضای خالی بین ۲۲ و ۱۸ است! پس این گزینه مطلوب نیست.
  - برای سایر قابهای بزرگتر نیز، جواب بهتری از ۶۸ واحد پیدا نمی شود.

۱۷) گزینهی «۱» درست است.

روى طول دنباله حالت گيري مي كنيم.

اعداد ۷ و ۱۱ اول هستند، پس نمی توانند استفاده شوند. در صورت استفاده از عدد ۹ نیز، هیچ عدد دیگری نمی تواند قبل یا بعد از آن در میانه ی دنباله بیاید چرا که ۹ تنها مضرب ۳ از کاندیداهای ممکن است. پس تنها یک حالت (۶, ۹, ۱۲) را داریم.

اعداد Λ و ۱۰ زوج میباشند و هر گونه دنبالهی زوج چون همهی اعداد آن بر ۲ پخش پذیر است، معتبر است. پس بر حسب وجود یا عدم وجود هر کدام این دو، ما جمعاً میتوانیم ۴ حالت داشته باشیم. دقت کنید که چون صحبت از دنباله آمده است، در حالتی که هر دوی Λ و ۱۰ بخواهند ظاهر شوند، ترتیب آن دو می تواند صعودی یا نزولی باشد! ولی در بقیهی حالات دقبقا یک حالت داریم. پس در این قسمت ما به طور دقیق Λ حالت میتوانیم داشته باشیم.

نهایتاً جواب نهایی برابر با ۶ دنباله بهصورت زیر است:

$$\langle \mathcal{P}, \mathcal{A}, \mathcal{A}, \mathcal{A} \rangle, \langle \mathcal{P}, \mathcal{A}, \mathcal{A}, \mathcal{A}, \mathcal{A} \rangle, \langle \mathcal{P}, \mathcal{A}, \mathcal{A}, \mathcal{A}, \mathcal{A}, \mathcal{A}, \mathcal{A} \rangle$$

۱۸) گزینهی «۴» درست است.

بر حسب فاصلهی اولین و آخرین مهرهی انتخاب شده حالتگیری میکنیم.

اگر این مهرهها همگی در کنار هم باشند (فاصله k-1) در آنصورت کافیست تنها مکان اولین مهره را تعیین کنیم که در نتیجه n-k+1 حالت داریم.

در صورتی که فاصله این مهرهها k باشد (یک خانه خالی میان رشته مهرههای انتخاب شده وجود داشته باشد)، برای مکان اولین مهره n-k حالت و برای انتخاب مکان خانه خالی هم 1-k-1 حالت داریم. پس جواب این حالت برابر با 1-k-1 حالت می شود. دقت کنید که خانه ی خالی نمی توان بعد از آخرین مهره قرار بگیرد، چرا که این حالت را در قسمت قبل شمارده ایم.

آخرین وضعیت، در مواقعی است که فاصله اولین و آخرین مهره برابر با k+1 باشد. در این حالت دو خانه ی خالی در رشته داریم که جواب بهصورت $\binom{k}{r} \times \binom{k}{r}$ می شود.

با سادهسازی ریاضی و فاکتور گرفتن از (n-k) میتوان دید که جمع این سه حالت میشود:

$$(n-k+1)+(n-k)\times(k-1)+(n-k-1)\times \binom{k}{1}$$

۱۹) گزینهی «۲» درست است.

این الگوریتم دارای دو حلقه مجزا در خطوط ۲ تا ۳ و سپس در خطوط ۴ تا ۷ است. در حلقه اول، از مقدار اولیه x، یک مقدار y به دست می آید. در حلقه دوم نیز از مقدار y، مقدار جدید z ساخته می شود. اکنون این دو حلقه مجزا را از انتها به ابتدا بررسی می کنیم.

ابتدا میخواهیم ببینیم برای چه yهایی در اولین ورود به خط چهارم (خروجی حلقه اول) در پایان کار z صفر خواهد شد. برای صفر ماندن z میبایست در خط ۵ همواره باقیمانده تقسیم y بر دو یا در واقع سمت راست ترین بیت y صفر باشد. در خط ۶ نیز میبینیم که در واقع معادل باینری عدد y، دو واحد به سمت راست شیفت می یابد (دو بیت سمت راستش حذف شده و بقیه بیتها ارزششان دو مرتبه کمتر میشود). از این رو، شرط لازم و کافی برای صفر بودن z در پایان کار این است که نمایش مبنای دوی z باید حتماً بهصورت z میتوانند صفر یا یک باشند.

اکنون حلقه اول را تحلیل میکنیم. با کمی تحلیل میتوان دید که y در واقع XOR خود x و یک واحد شیفت یافته به راست x و ... است. یعنی در واقع بیت i اُم y (از یافته به راست x و همان x است. برایزش x است. برای مثال اگر x است. برای x است. برایر با XOR تمامی x بیت پرارزش x است. برای مثال اگر x است. بیت سوم x برابر با XOR دو بیت سمت چپ x یعنی x و x است. بیت سوم x برابر با XOR دو بیت سمت چپ x یعنی x و x است. بیت سوم x برابر با

y با کمی دقت میتوان دریافت که y در واقع تابعی یک به یک و پوشا است. یعنی به ازای هر x دقیقاً یک y ساخته می شود و هر y نیز دقیقاً از یک x به دست می آید.

با این وصف تنها کافیاست تعداد اعدادی که به صورت هستند را به عنوان y های مطلوب بشماریم. چرا که طبق گفته های بالا، هر کدام از این y ها الزاماً حاصل انجام عملیات خطوط x تا x روی دقیقاً یک x هستند. از آنجا که برای هر کدام از بیت های x تا x نیز می توان دو حالت صفر یا یک تصور کرد، پس در مجموع از x عدد x وجود دارد که خروجی x دا بر می گردانند.

۲۰) گزینهی «۱» درست است.

از آنجا که ۵ ستون داریم و در هر ستون باید حداقل ۱ ستاره قرار بگیرد، حداقل ۵ ستاره مورد نیاز است. از آنجا هم که π سطر داریم و در هر سطر حداکثر ۲ ستاره میتواند واقع شود، حداکثر ۶ ستاره میتوانیم داشته باشیم. پس دقیقاً یا ۵ و یا ۶ ستاره داریم.

در حالتی که ۵ ستاره داشته باشیم، ستاره ها از نظر ستونی باید متمایز باشند و در سطرها هم می بایست الزاماً ۲ و ۲ و ۱ ستاره قرار بگیرد. برای دقیق تر کردن شمارش می توان گفت که بالای هر ستون، اندیس سطری که ستاره ی آن ستون در آن واقع است را می نویسیم. پس هر حالت به صورت یکتا منتاظر خواهد بود با یک رشته به طول ۵ از اعداد ۱ و ۲ و ۳ که در آن هر عدد دقیقاً یک بار ظاهر شده است. برای شمارش تعداد این رشته ها، ابتدا کافی است عددی که تنها یک بار ظاهر می شود را ابتدا انتخاب کرده (۳ حالت) و جایش را در رشته ۵ حرفی مشخص کنیم (۵ حالت)، سپس ۴ جای باقی مانده در رشته را به 9 = (7) حالت با دو تا از هر کدام از دو عدد دیگر پر کنیم. پس تعداد جوابهای این حالت برابر با $9 = 9 \times 8 \times 7$ می شود.

در حالتی که ۶ ستاره داشته باشیم، در هر سطر می بایست الزاماً دو ستاره قرار بگیرد و یکی از ستونها هم دو ستاره داشته باشد. ابتدا ستونی که دو ستاره دارد را مشخص می کنیم (۵ حالت) و تنها خانه ی این ستون که ستاره ندارد را مشخص می کنیم (۳ حالت). فرض می کنیم در این ستون خانههای سطر a و (که a حالت)، فرض می کنیم در این ستون خانههای سطر a و سپس ستاره ی دوم سطر a را مشخص می کنیم (۴ حالت) و سپس ستاره ی دوم سطر a (سه حالت)، برای سطر مشخص نشده نیز دقیقاً دو ستون خالی وجود خواهند داشت. پس تعداد روشهای این حالت برابر با برای سطر مشخص نشده نیز دقیقاً دو ستون خالی وجود خواهند داشت.

جواب نهایی نیز برابر با ۲۷۰ = ۱۸۰ + ۹۰ میشود.

۲ حالت زیر دو جواب مسأله است، بقیه جوابها جایگشتی از این حالتها میباشند.

```
**...
```

۲۱) گزینهی «۳» درست است.

^{..**.}

^{....*}

^{**...}

^{..**}

^{**}

همگون میگذارد (تابع یک به یک است)، عملاً تعداد حالتهای مختلف تغییر نمیکند. با این کار در واقع انگار هر پاسخ درست ۵ نمره و هر پاسخ نزده ۱ نمره و هر پاسخ غلط صفر نمره دارد.

به نظر می رسد با این کار می توان تمام اعداد بین صفر تا ۱۷۵ یعنی ۱۷۶ حالت مختلف را تولید کرد. حال آنکه امکان تولید ۱۷۴ و ۱۷۴ و ۱۷۹ و ۱۶۹ و ۱۶۹ و بیز ۱۶۴ وجود ندارد. چرا که نمی توان x و آنکه امکان تولید ۱۷۴ و ۱۷۴ و ۱۷۴ و همچنین ۱۶۹ و ۱۶۸ و نیز ۱۶۴ و جود ندارد. چرا که نمی توان $x+y \leq x+y$ و ثانیاً $x+y \leq x+y$ ای (به مثابه تعداد پاسخهای درست و تعداد پاسخهای نزده) یافت که اولاً ۳۵ $x+y \leq x+y$ و ثانیاً $x+y \leq x+y$ برابربا یکی از این ۶ عدد بالا بشود. (اعداد بالا از کجا آمده اند؟)

پس جواب برابر با ۱۷۶ منهای ۶ یا در واقع ۱۷۰ میشود.

۲۲) گزینهی «۳» درست است.

با کمی دقت میتوان دریافت که متغیر B در هر مرحله یک رقم سمت راست x را جدا میکند و آن را به سمت چپ y می چسباند. این کار تا پایان یافتن ارقام x و صفر شدن آن ادامه دارد. پس y در واقع عدد ساخته شده از برعکس کردن ارقام x است.

y میدانیم عددی بر x بخشپذیر است که مجموع ارقامش بر x بخشپذیر باشد. از آنجا که ارقام ناصفر x و y با هم برابرند پس باقیمانده این دو عدد بر x برابر میباشد. و برای بخش پذیر بودن x+y میبایست خود x بر بخشپذیر باشد.

پس کافی است تعداد مضارب ۳ در بازهی [1,100,1] را بشماریم که بهوضوح یک سوم این اعداد یعنی $\frac{1}{2}$ ۲۳۳۳ میشود.

۲۳) گزینه ی «۴» درست است.

برای اعداد ۱ تا ۹ همه اعداد تولید شده بر ۲ بخشپذیر هستند چرا که x+y=7x است. از ۱۰ به بعد به ازای هر ۱۰ عدد متوالی دقیقاً ۵ تا به ۲ بخشپذیر میباشند و ۵ تا به ۲ بخشپذیر نمیباشند. نهایتاً خود عدد ۱۰۰۰۰ هم وقتی با معکوس خود جمع میگردد عددی فرد میشود.

پس جواب برابر است با:

$$(\mathbf{9999} - \mathbf{9})/\mathbf{Y} + \mathbf{9} = \mathbf{F990} + \mathbf{9} = \mathbf{5} \cdot \cdot \mathbf{F}$$

۲۴) گزینهی «۴» درست است.

میدانیم عددی بر ۱۱ بخشپذیر است که اگر ابتدا ارقام آن عدد را یکی در میان به دو دسته تقسیم کنیم و مجموع ارقام هر دسته را بهدست آوریم و سپس دو عدد بهدست آمده را از هم کم کنیم، عدد حاصل بر ۱۱ بخشپذیر باشد.

از طرفی در این سؤال ما با یک سری عدد چهار رقمی سروکار داریم. و چون عدد را با معکوسش جمع میکنیم مجموع رقم اول و سوم برابر با مجموع رقم دوم و چهارم می شود که تفاضل این دو صفر می شود که این یعنی عدد بر ۱۱ بخش پذیر است. (در نظر داشته باشید که ممکن است جمع دو عدد در یک رقم بیشتر از ۱۰ شود و در عدد نهایی تغییر ایجاد شود اما همچنان عدد بر ۱۱ بخش پذیر است چون متناظر آن در جایی دیگر نیز جمع بیشتر از $x+y=1 \cdot \cdot 1(a+b)+11 \cdot (b+c)$ باشد، خواهیم داشت abcd باشد، خواهیم داشت که همواره مضربی از ۱۱ است.

پش تمام اعداد بر ۱۱ بخش پذیر هستند و هیچ عدد اولی تولید نمی شود.

۲۵) گزینهی «۴» درست است.

با کمی دقت می توان دریافت که شکل اصلی را میتوان به دو بخش مجزا تقسیم کرد. یک بخش خارجی شامل کلیه مثلثهایی که یک ضلع یا رأس مشترک با حاشیه شکل اصلی دارند (۱۸ مثلث) و بخش دیگر داخلی شامل ۶ مثلث میانی که تشکیل یک شش ضلعی منتظم میدهند.

می دانیم مثلث میانی بالاترین سطر شکل باید به صورت افقی و در کنار مثلثهای هم سطرش پوشیده بشود. (چرا؟) از این رو این مثلث سه حالت برای پوشیده شدن خواهد داشت. با تعیین وضعیت پوشیده شدن این مثلث، تمامی مثلثهای بخش خارجی به صورت یکتا پوشیده شدنشان تعیین می شود.

برای پوشانیدن بخش داخلی نیز کافی است یکی از سه قطر اصلی شش ضلعی منتظم داخلی را در نظر بگیریم. این قطر دقیقاً بخش داخلی را به دو عدد کاشی تقسیم میکند. پس برای بخش داخلی نیز $\mathbf{r}$ حالت داریم. از حال ضرب این دو بخش مستقل، به $\mathbf{r} = \mathbf{r} \times \mathbf{r}$ روش کاشیکاری می رسیم.

۲۶) گزینهی «۳» درست است.

مثلثهای شکل یا یک گوشه تیز رو به بالا دارند یا یک گوشه تیز رو به پایین. بر حسب این گوشه آنها را نوع الف یا ب مینامیم.

کاشیهای داده شده همواره یا دو مثلث نوع الف را میپوشانند یا دو مثلث نوع ب. از سوی دیگر اگر اتاق را به دو بخش شامل فقط مثلثهای نوع الف و فقط مثلثهای نوع ب تقسیم کنیم میبینیم که این دو بخش کاملاً شبیه هم و متقارن هستند. پس کافی است جواب را برای یکی از این بخشها (مثلاً فقط مثلثهای نوع الف) بهدست بیاوریم و حاصل را بهتوان دو برسانیم. (چرا؟)

با حالت گیری میتوان دید که این زیرمسئله به ۲۸ حالت قابل حل است. پس جواب برای کل شکل برابر است یا: $\Upsilon \Lambda^{\gamma} = V \Lambda^{\gamma}$

۲۷) گزینهی «۱» درست است.

كافيست خانههاى سطر اول پر شوند. خانههاى سطر دوم يكتا تعيين مىگردد.

هر نفر می تواند به ۴ نفر دیگر نگاه کند و تعداد نفرات ۵ است پس جواب برابر است با: ۲۱۰ = ۴۵ به عبارت دقیق تعداد حالات برابر است با تعداد گرافهای جهت دار ۵ رأسی و ۵ یالی که هر رأس دقیقاً یک یال خروجی به رأسی غیر از خودش دارد. تعداد این گرافها نیز برابر با همان ۲۰۲۴ حالت است.

۲۸) گزینهی «۳» درست است.

فرض کنید جواب الف امین برابر x باشد. از آنجا که کسی به خودش نگاه نمیکند، x چهار حالت دارد. اکنون جواب الف x را y مینامیم. از آنجا که تمامی جدول باید با دو اسم پر بشود، پس جواب الف y نیز میبایست x باشد. در نتیجه کل سیستم به این شکل خواهد بود که x و y به هم نگاه میکنند و سه نفر دیگر الزاماً به یکی از این دو می نگرند.

پس تعداد حالتهای مسئله برابر خواهد بود با ۱۰ = $\binom{6}{7}$ برای انتخاب این دو نفر ضرب در ۸ = ۲۳ حالت برای دو گزینه نگاه هر کدام از سه نفر دیگر؛ که حاصل نهایی ۸۰ = ۸ $\times$ ۱۰ خواهد بود.

۲۹) گزینهی «۵» درست است.

برای این که بتوان پاسخهای مهدی را به صورت یکتا تعیین کرد باید از جوابهای دیگران پاسخ سؤال الف مهدی را یافت که به فرض شخص w است. پاسخ سؤال ب مهدی نیز برابر با پاسخ سؤال الف شخص w خواهد بود.

برای تعیین کردن w باید حتماً یک نفر مهدی را ببیند که بتوانیم جواب بی آن شخص، w مورد نظر ما باشد. یعنی در واقع در گراف ساخته شده، باید حداقل یک یال ورودی به رأس مهدی وجود داشته باشد.

برای شمارش این گرافهای مطلوب، کافیاست گرافهای نامطلوب (که کسی به رأس مهدی یال ندارد) را از کل گرافها کم کنیم. تعداد این گرافهای نامطلوب برابر خواهد بود با Υ حالت برای انتخاب رأسی که مهدی به آن یال دارد ضرب در Υ گزینه برای هر کدام از Υ رأس دیگر یعنی Υ Υ Υ Υ .

اکنون اگر این تعداد را از کل گرافها (که ۱۰۲۴ = ۴۵ تا هستند) کم کنیم، جواب برابر با = 874 - 100 اکنون اگر این تعداد را از کل گرافها (که ۷۰۴ = ۴۵ + ۷۰۰ می شود.

۳۰) گزینهی «۳» درست است.

طبق استدلال سؤال قبلی، برای برقرار بودن این شرط، هرنفر توسط حداقل یک نفر دیده شود. در حالت گرافی این شرط به معنی این است که گراف باید به چند دور تقسیم شود.

برای این منظور دو حالت وجود دارد: یک دور ۵ رأسی که تعداد حالات برابر است با ۲۴ = !؛ یا یک دور ۳ رأسی و یک دور ۲ رأسی که تعداد حالات برابر است با ۲۰ = $1 \times \binom{a}{n}$ (۳ رأس دور ۳ رأسی را انتخاب میکنیم و جهت چرخش یالهای این مثلث هم دو حالت دارد).

۳۱) گزینهی «۴» درست است.

مرتضی هیچگاه نمی تواند بفهمد که فرد دیده شده دروغ می گوید یا فرد بیننده. (اگر دروغگو کمی ماهر باشد!) در واقع از آنجا که پاسخ الف علی و پاسخ بی امین باید عملاً به یک شخص اشاره کنند، اگر این دو پاسخ با هم متفاوت باشند مرتضی می تواند بفهمد یکی شان دارد دروغ می گوید، اما نمی تواند بفهمند کدام شان راست و کدام شان دروغ می گوید.

از سوی دیگر، اگر شخصی توسط هیچ شخص دیگری دیده نشود، ممکن نیست بفهمیم راست میگوید یا دروغ، چون پاسخ الفش در پاسخ بی هیچ کس دیگری یافت نمی شود و شخص آزاد است هر کسی را میخواهد دروغ بگوید و مرتضی هم نفهمد!

پس میتوان دید که هرگز مرتضی نمیتواند در این سیستم دروغگو را بیابد و جواب درست «هیچ گزارهای درست نیست» میباشد.

۳۲) گزینهی «۱» درست است.

طول گامهای کامبیز توانهای ۲ هست و این توانها در تقسیم بر عدد ۳، باقیماندهی ۱ یا ۲ دارند. با کمی دقت می توان دید که باقیمانده ی تقسیم بر ۳ ی گامهای متوالی کامبیز دقیقاً به صورت ۱ و بعد ۲ و بعد ۱ و بعد ۲ و ... است! (چرا؟)

در واقع کامبیز بعد از برداشتن اولین گام و حضور در خانه ی ۱، به صورت دقیقاً یکی در میان در خانههای 7k+1 و 7k+1 خواهد بود و هرگز امکان ورود به خانههای 7k+1 (خانههایی که در تقسیم بر 7k+1 باقی مانده ۲ دارند) را ندارد.

از طرف دیگر با برداشتن گامهایی به طول ۱ و بعد ۲ و بعد ۱ و بعد ۲ و ... کامبیز میتواند به تمام خانههای به صورت به صورت mk + 1 و mk + 1 برسد.

پس در صورتی که در تقسیم شماره ی یک خانه بر عدد ۳ باقیمانده برابر ۲ بشود آن خانه «بد» و در غیر این صورت «خوب» است. این گزاره تنها در مورد گزینهٔ «۱۳۹۰ یک خانه ی خوب و ۲۰۱۲ یک خانه ی بد است.» صادق است.

۳۳) گزینهی «۳» درست است.

اعداد دنباله به صورت زیر می باشند: (7,7,1), (7,7,1), (7,7,1), (7,7,1), (7,7,1), (7,7,1), امین زوج دوتایی پس کافیست ۲۰۱۲ را تقسیم بر ۲ کنیم و ببینیم ۲۰۱۲ امین عدد به عنوان عضو دوم ۲۰۰۶ امین زوج دوتایی ظاهر می شود. این عدد هم برابر است با: (7,7,1) سال ۲۰۱۸ سال ۲۰۰۶ سال ۲۰۰۶ سال ۲۰۱۹ سا

۳۴) گزینهی «۲» درست است.

 S_i را برابر طول رشته S_i را برابر تعداد حروف بزرگ در S_i و n_i را برابر تعداد حروف کوچک در تعریف کنیم، روابط زیر برقرار هستند.

$$L_{i} = n_{i} + N_{i}$$

$$N_{i} = \mathbf{Y} \times N_{i-1}$$

$$n_{i} = n_{i-1} + N_{i-1}$$

با صریحسازی این فرمولها به ترتیب خواهیم داشت:

$$N_i = \mathbf{Y}^i \times N. = \mathbf{Y} \times \mathbf{Y}^i$$

 $n_i = \mathbf{Y} + \mathbf{Y} \times \mathbf{Y}^i$
 $L_i = \mathbf{Y} + \mathbf{Y} \times \mathbf{Y}^i$

از این رو، طول رشته هفتم برابر با ۷۶۹ $\mathbf{V}^{\mathsf{V}} = \mathbf{V} + \mathbf{F} \times \mathbf{V}^{\mathsf{V}} = \mathbf{V}$ میباشد که از ۷۷۷ کمتر بوده و گزینه آخر درست است.

۳۵) گزینهی «۵» درست است.

اگر تمامی حروفی که از اولین A (دومین حرف از سمت چپ) در S ساخته می شوند را قرمز کنیم (هم حروف ساخته شده به صورت مستقیم در S و هم در ادامه حروفی که از این حروف قرمز ساخته می شوند)، خواهیم دید که در S ابتدا یک S مشکی داریم که از ابتدا دست نخورده مانده است، سپس S مشکی داریم که از آن یک S مشکی (دست نخورده از ابتدا) و پس از آن حروفی می آیند که از S موجود در S ساخته شده اند.

 S_7 اگر دقت کنیم در اولین مرحله اجرای قاعده، رشته آبی با Ab شروع می شود (در S_1)؛ همین قسمت در در رشته ای به صورت Ba را می سازد. با همین رویه می توانیم ببینیم رشته ی آبی در S_4 با Ba شروع می شود و در نتیجه دومین حرف آبی و ۱۰۲۷ اُمین حرف کل رشته ی S_4 برابر با S_4 است.